

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

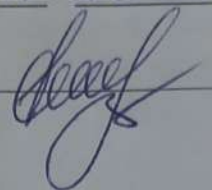
Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи

Кафедра митної справи та товарознавства

Затверджено

Науково-методичною радою Університету,
протокол від «17» листопада 2022 № 3

Голова НМР

С.А. Супруненко

Робоча програма навчальної дисципліни

«ТОВАРОЗНАВСТВО»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної форми навчання

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

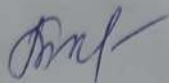
спеціальність 073 «Менеджмент»

освітня програма «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу»

Статус дисципліни: вибіркова

Робоча програма навчальної дисципліни «Товарознавство» складена на основі освітньо-професійної програми «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу» першого (бакалаврського) освітнього рівня спеціальності 073 «Менеджмент», затвердженої Вченою радою Університету ДФС України (протокол №5 від 30 квітня 2020 року).

Укладач:

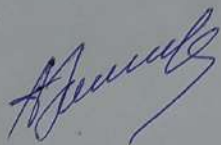
Т.М. Чорна, к.т.н., доцент, доцент кафедри митної справи та товарознавства ДПУ

Рецензенти:

І.С. Сагайдак, к.т.н., доцент, доцент кафедри митної справи та товарознавства ДПУ

І.Г. Канцур, к.е.н., доцент, доцент кафедри соціальної філософії та управління ДПУ

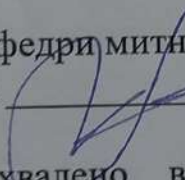
Гарант освітньої програми

М.В. Гусятинський, к.техн.н., доцент, професор кафедри соціальної філософії та управління ДПУ

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою митної справи та товарознавства, протокол від 26 січня 2022 року № 5.

В.о. завідувача кафедри митної справи та товарознавства

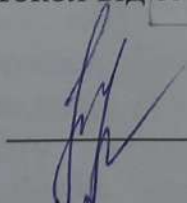

О.П. Гребельник, професор, д.е.н.

Розглянуто і схвалено вченою радою Навчально-наукового інституту економічної безпеки та митної справи, протокол від 09 лютого 2022 року № 2.

Голова вченої ради

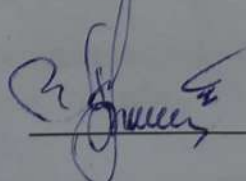
ННІ економічної безпеки та митної справи

В.Р. Біла, доцент, д.ю.н.

Завідувач сектору

науково-методичного забезпечення освітнього процесу

С.В. Меднікова

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
- перелік компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни	5
- результати навчання	6
- пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни	6
- структура навчальної дисципліни	7
3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ	8
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	18
5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ	22
6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	22
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	26

1. ПЕРЕДМОВА

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти системи знань щодо теорії та методології товарознавства; принципів побудови класифікації та кодування товарів; оцінювання та управління якістю товарів; засвоєння професійних категорій, фахових понять та накопичення знань і навичок, необхідних для подальшого вивчення навчального матеріалу спеціальних розділів товарознавства.

Завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти інформації щодо загальних закономірностей формування і прояву споживчої вартості товарів на сучасному етапі розвитку суспільства; вивчення та опанування методів і засобів управління асортиментом і якістю товарів, закономірностей формування та прогнозування асортименту товарів; вивчення термінології, класифікації, кодування різних груп товарів, методів дослідження товарів, вивчення споживчих властивостей товарів нових видів сировини і матеріалів; набуття навичок визначення номенклатури споживчих властивостей і показників якості товарів; аналіз чинників середовища, що впливають на зміну споживчих властивостей товарів під час товаропросування; вивчення умов зберігання і транспортування товарів.

Методи та форми навчання. Методи навчання, які використовуються під час вивчення дисципліни «Товарознавство» наступні:

- методи організації та здійснення навчальної діяльності: словесні (розповідь, бесіда, лекція), наочні (показ, демонстрація), практичні, репродуктивні і проблемні, самостійної роботи і роботи під керівництвом викладача;

- методи стимулювання і мотивації навчання: методи формування інтересу (аналіз проблемних ситуацій), методи формування відповідальності в навчанні (роз'яснення суспільної і особової значущості навчання, пред'явлення педагогічних вимог);

- методи контролю і самоконтролю (усний і письмовий контроль, фронтальний і диференційований, поточний і підсумковий).

Вивчення дисципліни «Товарознавство» можливе за денною та заочною формою навчання.

Форми організації занять. Освітній процес в Державному податковому університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

На *лекційному занятті* основними методами навчання є пояснювально-ілюстративна лекція – словесний метод навчання, що супроводжується схематичним поданням матеріалу та демонстрацією відеороликів за допомогою мультимедійних технологій, де наглядно показується процес товарознавчої оцінки якості та етапи виробництва продукції.

Семінарське заняття – форма навчальних занять, яка передбачає самостійне опрацювання студентами за завданням викладача окремих питань і тем лекційного курсу з наступним оформленням навчального матеріалу у вигляді рефератів, доповідей, повідомлень тощо. Види семінарських занять: семінар-бесіда, науковий семінар, семінар з використанням ігрових ситуацій, міжпредметні семінари та ін.

Самостійна робота – форма організації навчального процесу, яка передбачає виконання завдань здобувачем вищої освіти під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Індивідуальна робота – форма організації навчального процесу, яка забезпечує реалізацію творчих можливостей здобувача вищої освіти через індивідуально спрямований розвиток його здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність.

Наукова робота – виконане під керівництвом викладача наукове дослідження тієї чи іншої проблеми, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результати власного пошуку, власні висновки.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань. Перевірка та оцінювання знань з дисципліни «Товарознавство» здійснюється шляхом проведення наступних контрольних заходів: поточний, проміжний і підсумковий. Ці види контролю

тісно взаємопов'язані та організуються таким чином, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів вищої освіти і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань.

Перевірка та оцінювання знань з дисципліни під час поточного контролю здійснюється шляхом оцінювання знань студентів на семінарських заняттях.

Перевірка та оцінювання знань під час проміжного контролю проводиться шляхом виконання здобувачами освіти письмових робіт, що складаються з тематичних тестів, теоретичних питань та практичних завдань.

Підсумковий бал розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного і проміжного контролю, та проставляється в заліково-екзаменаційній відомості викладачем.

Семестровий контроль (диференційований залік) – це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєного студентами навчального матеріалу з дисципліни, як правило, на підставі результатів поточного контролю.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	вибіркова
Модулів – 3	Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»	Рік підготовки:
Змістових модулів – 3		2-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр
		4-й
	Спеціальність: 073 «Менеджмент» Освітньо-професійна програма «Менеджмент готельно-ресторанного бізнесу»	Лекції
		24 год.
		Семінарські заняття
		20 год.
		Лабораторні
		–
		Самостійна робота
44 год.		
	Індивідуально-консультаційна робота:	
	2 год.	
	Форма семестрового контролю:	
	диференційований залік	

2.1. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ФОРМУВАННЯ ЯКИХ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у готельно-ресторанному бізнесі, в процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні компетентності:

- здатність визначати перспективи розвитку організації.

2.2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення дисципліни «Товарознавство» передбачає досягнення наступних програмних результатів:

- описувати зміст функціональних сфер діяльності організації;
- виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

2.4. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами для вивчення курсу «Товарознавство» є навчальні дисципліни «Безпека життєдіяльності», «Економічна теорія», «Основи готельно-ресторанного бізнесу», «Стандартизація, сертифікація товарів / послуг».

Дисципліни, які будуть базуватися на курсі «Товарознавство»: «Організація готельно-ресторанного бізнесу», «Прийняття управлінських рішень», «Управління якістю».

2.5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(код академічної групи – МБГ)

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінарські заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 1 Товарознавство в системі наук про товари і торгівлю (Теми 1-4)						
Т.1	Предмет, зміст і завдання сучасного товарознавства.	2	2	–	3	7
Т.2	Принципи та методи товарознавства.	2	2	–	3	7
Т.3	Теоретичні основи формування потреб і споживання товарів. Основи безпеки споживання товарів.	2	2	–	5	9
Т.4	Правове регулювання у сфері захисту прав споживачів.	2	2	–	3	7
<i>Модульна контрольна робота № 1</i>						
Всього по модулю:		8	8	–	14	30
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 2 Властивості, класифікація, асортимент та кодування товарів (Теми 5-9)						
Т.5	Натуральні та споживні властивості товарів.	2	2	–	3	7
Т.6	Якість товарів та її оцінка.	2	2	–	2	6
Т.7	Методи визначення показників якості товарів.	2	2	–	4	8
Т.8	Класифікація та кодування товарів. Асортимент товарів.	4	2	–	3	9
<i>Модульна контрольна робота № 2</i>						
Всього по модулю:		10	8	–	12	30
МОДУЛЬ III = 1 заліковий кредит (30 год.)						
ЗМ 3 Основні характеристики товарів, умови транспортування, постачання та зберігання (Теми 9-10)						
Т.9	Види і засоби інформації про товари. Ідентифікація та фальсифікація товарів.	2	2	2	10	16
Т.10	Основи збереження якості та маси товарів під час товаропросування, подовження строків служби та придатності товарів.	4	2	–	8	14
<i>Модульна контрольна робота № 3</i>						
Всього по модулю:		6	4	2	18	30
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		24	20	2	44	90

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

МОДУЛЬ І ТОВАРОЗНАВСТВО В СИСТЕМІ НАУК ПРО ТОВАРИ І ТОРГІВЛЮ

Тема 1. Предмет, зміст і завдання сучасного товарознавства.

План лекційного заняття № 1

1. Зміст та основні завдання сучасного товарознавства.
2. Зв'язок товарознавства з іншими науками.
3. Основні категорії товарознавства.
4. Історія розвитку товарознавства.

План семінарського заняття № 1

1. актуальність та зміст сучасного товарознавства.
2. Об'єкт, предмет та методи товарознавства.
3. Завдання товарознавства як науки.
4. Зв'язок товарознавства з іншими науками.
5. Основні терміни та визначення в товарознавстві.
6. Основні етапи розвитку товарознавства: товарознавчо-описовий, товарознавчо-технологічний, товарознавчо-формулюючий.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Зміст, предмет та об'єкт товарознавства.
2. Зв'язок товарознавства з іншими науками.
3. Основні категорії товарознавства.
4. Історія розвитку товарознавства.
5. Місце товарознавчих знань в системі наукових знань та їх взаємозв'язок.
6. Завдання товарознавства в ринкових умовах.
7. Споживні властивості товарів і показники, що їх визначають.

Перелік питань для самоконтролю

1. Охарактеризуйте роль, значення та мету товарознавства в ринкових умовах.
2. Дайте визначення товарознавства як науки.
3. Опишіть зв'язок товарознавства з іншими навчальними дисциплінами.
4. Охарактеризуйте зміст дисципліни товарознавство.
5. Назвіть предмет та об'єкт товарознавства.
6. Назвіть основні категорії товарознавства.
7. Опишіть основні етапи розвитку товарознавства як науки.
8. Назвіть основні завдання товарознавства як науки.
9. Що таке споживна вартість і споживні властивості товарів?
10. Чим обумовлюються споживні властивості харчових продуктів?

Рекомендована література [1-6]

Тема 2. Принципи та методи товарознавства.

План лекційного заняття №2

1. Принципи товарознавства.
2. Суб'єкти товарознавчої діяльності.
3. Теорії товарознавства.
4. Методи товарознавства.

План семінарського заняття №2

1. Принципи товарознавства: безпека, ефективність, сумісність, взаємозамінність, систематизація.
2. Суб'єкти товарознавчої діяльності.
3. Теорії класифікації товарів.
4. Теорії генезису властивостей матеріальних благ.
5. Теорії оцінювання товару.
6. Теорії управління якістю товарів.
7. Теорії зношування товарів у процесі експлуатації.
8. Загальні методи товарознавства.
9. Специфічні методи товарознавства.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Суб'єкти товарознавчої діяльності.
2. Теорії товарознавства.
3. Методи пізнання в товарознавстві.
4. Теоретико-методологічні засади товарознавства.
5. Елементи методології товарознавства. Категорії товарознавства.
6. Корисність і цінність як категорії і предмет товарознавства.
7. Товарознавча та економічні сутність стадій життєвого циклу товару.

Перелік питань для самоконтролю

1. Хто виступає суб'єктом товарознавчої діяльності?
2. Назвіть і охарактеризуйте основні принципи товарознавства.
3. Поясніть сутність системного підходу в товарознавстві.
4. Поясніть, що таке методологія товарознавства.
5. Охарактеризуйте теорії товарознавства.
6. Класифікація методів дослідження в товарознавстві.
7. Опишіть загальні методи товарознавства.
8. Охарактеризуйте специфічні методи товарознавства.

Рекомендована література [1-2, 5]

Тема 3. Теоретичні основи формування потреб і споживання товарів. Основи безпеки споживання товарів.

План лекційного заняття № 3

1. Поняття про потреби та їх класифікація.
2. Властивості потреб. Фактори формування потреб.
3. Способи задоволення потреб, процеси і типи споживання.
4. Споживчі блага як засоби задоволення потреб споживача.
5. Поняття про безпеку товарів.
6. Вимоги безпеки щодо товарів.

План семінарського заняття №3

1. Основи раціонального споживання товарів.
2. Характеристика потреб: безмежність, змінність, різноманітність.
3. Зміст потреб і типологія споживачів.
4. Характеристика видів небезпеки і показників безпеки товарів.
5. Законодавчі вимоги щодо безпеки товарів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття про потреби та їх класифікація.
2. Фактори формування потреб.
3. Способи задоволення потреб, процеси і типи споживання.
4. Споживчі блага як засоби задоволення потреб споживача.
5. Основи раціонального споживання товарів.
6. Характеристика потреб: безмежність, змінність, різноманітність.
7. Зміст потреб і типологія споживачів.
8. Поняття про безпеку товарів.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття «потреби».
2. Наведіть класифікацію потреб.
3. Назвіть фактори, що впливають на формування потреб споживачів.
4. Охарактеризуйте роль благ як засобів задоволення потреб споживачів. Види благ.
5. Опишіть властивості потреб.
6. Поясніть термін «безмежність потреб».
7. Що означає термін «змінність потреб»?
8. Поясніть, що означає термін «різноманітність потреб»?
9. Що таке безпека товарів?
10. Назвіть вимоги безпеки.

Рекомендована література [1-2, 5, 11-12]

Тема 4. Правове регулювання у сфері захисту прав споживачів.

План лекційного заняття № 4

1. Правові основи захисту прав споживачів.
2. Державний контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів.
3. Правила торговельного, побутового та інших видів обслуговування.
4. Правові засади забезпечення якості та безпечності харчових продуктів і продовольчої сировини.
5. Забезпечення якості та безпечності непродовольчих товарів.

План семінарського заняття № 4

1. Основні положення Закону України «Про захист прав споживачів».
2. Права та обов'язки споживачів.
3. Поняття про державний ринковий нагляд.
4. Метрологічний нагляд.
5. Відповідальність за порушення прав споживачів.
6. Механізми захисту порушених прав споживачів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Правові основи захисту прав споживачів.
2. Державний контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів.
3. Правила торговельного, побутового та інших видів обслуговування.
4. Правові гарантії забезпечення належної якості товарів.
5. Правові засади забезпечення якості та безпеки харчових продуктів і продовольчої сировини.
6. Відповідальність за порушення прав споживачів.
7. Способи захисту порушених прав.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть основні законодавчі та нормативно-правові документи, що забезпечують захист прав споживачів.
2. Дайте визначення терміна «споживач».
3. Визначте права та обов'язки споживачів.
4. Яким чином здійснюється державний контроль за дотриманням законодавства про захист прав споживачів?
5. Коротко охарактеризуйте правила торговельного обслуговування споживачів.
6. Правила побутового обслуговування населення.
7. Чим гарантується забезпечення належної якості товарів?
8. Охарактеризуйте правову основу забезпечення якості та безпеки харчових продуктів та харчової сировини.
9. Назвіть види відповідальності за порушення прав споживачів.
10. Нормативна база у сфері забезпечення якості та безпеки непродовольчих товарів.

Рекомендована література [1-2, 5]

МОДУЛЬ II
ВЛАСТИВОСТІ, КЛАСИФІКАЦІЯ,
АСОРТИМЕНТ ТА КОДУВАННЯ ТОВАРІВ

Тема 5. Натуральні та споживні властивості товарів

План лекційного заняття № 5

1. Загальні відомості про властивості товарів.
2. Номенклатура споживних властивостей товарів.
3. Хімічний склад продовольчих товарів.

План семінарського заняття № 5

1. Неорганічні речовини харчових продуктів: вода та мінеральні елементи.
2. Органічні речовини харчових продуктів: вуглеводи, ліпіди, азотисті речовини .
3. Речовини, що формують біологічну цінність харчових продуктів.
4. Речовини, що формують органолептичні властивості харчових продуктів.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Загальні відомості про властивості товарів.
2. Споживні властивості товарів.
3. Роль споживних властивостей товарів у маркетинговому підході до розроблення, виробництва нових товарів.
4. Енергетична цінність харчових продуктів і раціональне харчування.

Перелік питань для самоконтролю

1. Розкрийте сутність поняття «властивості товарів».
2. Опишіть хімічні властивості товарів.
3. У чому полягають фізичні властивості товарів?
4. Зовнішні параметри матеріалів та виробів.
5. Опишіть механічні властивості товарів.
6. Охарактеризуйте теплофізичні властивості.
7. Оптичні властивості товарів.
8. Опишіть акустичні властивості товарів.
9. Охарактеризуйте електричні властивості товарів.

10. Фізико-хімічні властивості товарів.

Рекомендована література [1-2, 5, 11-12]

Тема 6. Якість товарів і її оцінка

План лекційного заняття № 6

1. Поняття якості. Фактори, що забезпечують якість товарів.
2. Вимоги, що висуваються до якості товарів.
3. Градацій якості та діагностика дефектів товарів.
4. Поняття про стандартизацію, сертифікацію та технічне регулювання.

План семінарського заняття № 6

1. Фактори, що впливають на формування якості товарів.
2. Фактори, що стимулюють якість товарів.
3. Фактори, що сприяють збереженню якості товарів.
4. Вимоги, що висуваються до якості товарів.
5. Невідповідності та дефекти товарів.
6. Стандартизація.
7. Сертифікація.
8. Технічне регулювання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Складові елементи системи управління якістю.
2. Планування якості продукції.
3. Фактори, що впливають на формування якості.
4. Фактори, що сприяють збереженню якості.
5. Контроль якості товарів на виробництві й торгівлі.
6. Етапи оцінки рівня якості.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття «якість продукції».
2. Доведіть, що якість продукції пов'язана з економічними законами суспільства.
3. Класифікація факторів, що забезпечують якість товарів.
4. Яким чином класифікуються вимоги до товарів?
5. Дайте визначення поняття «сорт» («гатунок»).
6. Класифікація товарних дефектів.
7. Поняття «брак товару». Класифікація браку.
8. Які функції виконує стандартизація?
9. Що таке сертифікація?
10. Технічне регулювання: суть та основні завдання.

Рекомендована література [1-5]

Тема 7. Методи визначення показників якості товарів

План лекційного заняття № 7

1. Класифікація та сутність методів визначення показників якості товарів.
2. Загальні відомості про експертизу товарів.
3. Класифікація експертиз.
4. Органи, що контролюють та визначають якість товарів в Україні.

План семінарського заняття № 7

1. Вимірювальні методи визначення показників якості товарів.
2. Реєстраційний метод.
3. Розрахунковий метод.
4. Метод дослідної експлуатації
5. Статистичні методи контролю якості.
6. Органолептичний метод.
7. Експертні методи.
8. Соціологічний метод.
9. Особливості експертизи як виду діяльності.
10. Види митних експертиз.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні фактори, що визначають якість товарів.
2. Класифікація методів визначення якості.
3. Органолептичні методи визначення якості товарів.
4. Вимірювальні методи визначення показників якості товарів: основні поняття, умови проведення вимірювання і вимоги до зразків.
5. Розрахункові методи визначення якості товарів.
6. Експертні методи визначення якості товарів.
7. Соціологічний метод визначення показників якості товарів.
8. Бальна оцінка під час визначення показників якості товарів.

Перелік питань для самоконтролю

1. Які методи застосовуються в кваліметрії під час визначення якості товарів?
2. Поясніть різницю між об'єктивними та евристичними методами визначення якості товарів.
3. У чому полягає експертний метод визначення якості?
4. Опишіть суть органолептичного методу аналізу. Переваги й недоліки.
5. Класифікація вимірювальних методів визначення показників якості.
6. У чому полягає суть соціологічного методу дослідження якості товарів?
7. У чому полягає рефрактометричний метод дослідження показників якості?
8. Переваги і недоліки методів групового опитування експертів.
9. Які методи належать до групи методів експертної оцінки показників якості?
10. У чому полягають математико-статистичні методи обробки експертних оцінок?

Рекомендована література [2, 5, 11]

Тема 8. Класифікація та кодування товарів. Асортимент товарів

План лекційного заняття № 8

1. Мета й основні завдання класифікації товарів.
2. Загальні правила і методи класифікації товарів.
Основні класифікаційні ознаки.
4. Види класифікацій товарів.
5. Сутність, мета і призначення кодування товарів.
6. Штрихове кодування товарів.

План лекційного заняття № 9

1. Поняття про асортимент та його види.
2. Основні показники асортименту товарів.
3. Управління асортиментом та фактори, що впливають на формування асортименту

товарів.

План семінарського заняття № 8

1. Класифікація товарів: мета й основні завдання.
2. Державний класифікатор продукції та послуг України.
3. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
4. Асортимент та товарна номенклатура.
5. Види асортименту залежно від широти представлення товарів у торговельній мережі.
6. Порядок розрахунку основних показників асортименту товарів.
7. Основні напрями формування асортименту.
8. Чинники, що впливають на формування асортименту.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Суть, мета і значення класифікації.
2. Загальні правила і методи класифікації товарів.
3. Номенклатура товарів народного споживання.
4. Поняття про УКТ ЗЕД. Методологія визначення коду товару за УКТ ЗЕД.
5. Системи класифікації товарів.
6. Види класифікаторів.
7. Кодування товарів, код, структура коду.
8. Правила і методи кодування товарів.
9. Асортимент товару: основні поняття, види і показники.
10. Основні характеристики асортименту товарів.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому полягає суть, мета та значення класифікації товарів?
2. Назвіть основні класифікаційні ознаки продукції?
3. Види класифікації товарів.
4. Сутність ієрархічного методу класифікації товарів, його переваги та недоліки.
5. Фасетний метод класифікації товарів, його переваги та недоліки.
- 392
6. Що таке структура коду, які елементи вона включає?
7. Назвіть основні методи кодування та їх характерні особливості.
8. Що таке класифікатор, на які категорії він поділяється?
9. Сутність, призначення та структура Державного класифікатора продукції та послуг?
10. Сутність та призначення ТН УКТ ЗЕД.

Рекомендована література [1-2, 5, 7, 9]

МОДУЛЬ III ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ТОВАРІВ, УМОВИ ТРАНСПОРТУВАННЯ, ПОСТАЧАННЯ ТА ЗБЕРІГАННЯ

Тема 9. Види і засоби інформації про товари. Ідентифікація та фальсифікація товарів

План лекційного заняття № 10

1. Інформація про товари: поняття та основні види. Вимоги до змісту та форми товарної інформації.
2. Засоби товарної інформації.

3. Ідентифікація товарів: поняття, види, функції.
4. Фальсифікація товарів: поняття та види.
5. Наслідки виробництва, реалізації та використання фальсифікованих товарів.
6. Заходи щодо попередження фальсифікації товарів.

План семінарського заняття № 9

1. Види інформації.
2. Поняття про маркування товарів. Функції маркування.
3. Товарні знаки.
4. Інформаційні ресурси в товаропросуванні. Товаросупровідні та експлуатаційні документи.
5. Алгоритм здійснення процедури ідентифікації товарів.
6. Засоби ідентифікації товарів.
7. Поняття про фальсифікацію товарів.
8. Асортиментна фальсифікація.
9. Фальсифікація якості (кваліметрична).
10. Кількісна фальсифікація.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття та види інформації про товар.
2. Вимоги до змісту і форми інформації згідно з Законом України «Про захист прав споживачів» і нормативно-технічними документами.
3. Основні функції інформації про споживчі властивості товарів.
4. Товаросупровідні документи.
5. Засоби товарної інформації.
6. Маркування товарів.
7. Загальна характеристика інформаційних знаків.
8. Товарні знаки. Знаки відповідності, екологічні та інші види інформаційних знаків.
9. Поняття про ідентифікацію товарів.
10. Сутність і види фальсифікації товарів.

Перелік питань для самоконтролю

1. Дайте визначення поняття «інформація про товар».
2. Охарактеризуйте функції, які покликана виконувати інформація про товар.
3. Дайте визначення поняття «маркування».
4. Охарактеризуйте основні види та форми інформації
5. Яким вимогам повинна відповідати інформація про товар?
6. У чому полягає сутність маркування товарів, які його основні функції?
7. Розкрийте сутність виробничого та торговельного видів маркування.
8. Охарактеризуйте основні носії виробничого маркування.
9. Назвіть носії торговельного маркування.
10. Розкрийте сутність поняття «інформаційний знак» та назвіть, які є групи інформаційних знаків.

План індивідуально-консультаційної роботи

1. Дослідження натуральних та споживчих властивостей групи товарів.
 2. Аналіз нормативно-технічної документації, що регламентує якість товарної групи.
 3. Особливості класифікації товарної групи згідно УКТЗЕД.
- Вимоги щодо виконання індивідуальної роботи викладені у відповідних методичних вказівках.

Рекомендована література [1-6, 12]

Тема 10. Основи збереження якості та маси товарів під час товаропросування, подовження строків служби та придатності товарів

План лекційного заняття № 11

1. Чинники середовища, що впливають на зміну споживчих властивостей товарів під час товаропросування.
2. Товарні втрати та основи збереження якості і маси товарів під час товаропросування, їх значення.
3. Процеси, що відбуваються під час зберігання товарів: фізичні, хімічні, біохімічні та мікробіологічні.

План лекційного заняття № 12

1. Тара і пакувальні матеріали.
2. Транспортування товарів.

План семінарського заняття № 10

1. Поняття про товарні втрати (нормовані та ненормовані). Класифікація товарних втрат.
2. Забезпечення належних умов зберігання товарів.
3. Методи подовження термінів зберігання товарів.
4. Різновиди тари залежно від призначення.
5. Класифікація упаковки товару.
6. Фактори, що враховуються під час вибору транспортних засобів для товарних перевезень.
7. Типи вагонів залізничного транспорту.
8. Класифікація автомобільного транспорту.
9. Спеціалізований автотранспорт.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Чинники середовища, що впливають на зміну споживчих властивостей товарів під час товаропросування.
2. Втрати товарів та основи збереження якості і маси товарів під час товаропросування, їх значення.
3. Процеси, що відбуваються під час зберігання товарів: фізичні і хімічні; біохімічні та мікробіологічні.
4. Методи подовження терміну зберігання товарів: фізичні, фізико-хімічні, біохімічні, хімічні, комбіновані.
5. Фізичні методи консервування продовольчих товарів.
6. Фізико-хімічні методи консервування.
7. Біохімічні методи консервування.
8. Хімічні методи консервування.
9. Комбіновані методи консервування.
10. Температурний режим, його вплив на якість харчових продуктів.

Перелік питань для самоконтролю

1. На які групи поділяються товарні втрати?
2. Назвіть причини природних втрат товарів.
3. Дайте визначення поняття «усушка».
4. Наведіть класифікацію внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на втрати товарів.
5. Які фізичні процеси відбуваються у харчових продуктах під час зберігання?
6. Опишіть вплив процесу дихання на споживчі властивості харчових продуктів.

7. Як змінюється харчова цінність продуктів під впливом гідролітичних процесів?
8. Перерахуйте мікробіологічні процеси, що можуть відбуватися у харчових продуктах під час зберігання.
9. Які зміни відбуваються у харчових продуктах під впливом хімічних процесів?
10. Яке значення для продовольчих товарів мають тара і пакувальні матеріали?

Рекомендована література [1-2, 5, 8, 10]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни здійснюється наступним чином. Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1-4.2.

Максимальна кількість балів, отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті, становить 3 бали. Виконання самостійної роботи оцінюється під час семінарського заняття у вигляді опитування, в тому числі, за питаннями, які виносяться на самостійне опрацювання.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, включає обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE (максимально 5 балів).

Таблиця 4.1 – Розподіл балів з навчальної дисципліни
«ТОВАРОЗНАВСТВО»

Модулі	Модуль 1 (15 балів)				Контрольний захід №1 – 3 бали	Диференційований залік – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів (диференційований залік)
Загальна кількість балів за модулем №1	12						
Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4			
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час лабораторних занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 2 (15 балів)						
Загальна кількість балів за модулем №2	12						
Теми	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8			
Відповідь на семінарському занятті	3	3	3	3			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час лабораторних занять та написання контрольної роботи						
Модулі	Модуль 3 (9 балів)						
Загальна кількість балів за модулем №3	6						
Теми	Т.9		Т.10				
Відповідь на семінарському занятті	3		3				
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час лабораторних занять та написання контрольної роботи						
Індивідуальна робота	6						
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE	5						

Критерії оцінювання контрольних робіт. Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 3 балів (табл. 4.3.-4.7).

Таблиця 4.2 – Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
денна форма навчання	
3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту

Таблиця 4.3 – Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичне питання	1
Практичне завдання	1
Тестовий блок	1
Всього	3

Таблиця 4.4 – Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, під час висвітлення деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	0,75
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Таблиця 4.5 – Критерії оцінювання практичного завдання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю дав пояснення усім питанням, поставленим у практичному завданні, та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань, частково використовував для цього наукову літературу та власну думку.	0,5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не відповів на питання практичного завдання	0

Таблиця 4.6 – Критерії оцінювання тестового блоку

Критерії оцінювання	Кількість балів
Загальна кількість балів, передбачена для тестового блоку, ділиться на кількість тестових питань. Відповідно, загальна оцінка за виконання здобувачем тестового блоку розраховується як добуток кількості правильних відповідей та кількості балів за одне питання.	0-1

Критерії оцінювання індивідуальної роботи. Програмою передбачено виконання здобувачами вищої освіти індивідуальної роботи. Вимоги щодо виконання індивідуальної роботи викладені у відповідних методичних вказівках.

Максимальна оцінка, яку здобувач вищої освіти може одержати за виконання індивідуальної роботи, складає 6 балів (табл. 4.7).

Таблиця 4.7 – Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Послідовність, логічність виконання індивідуальної роботи, виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками. Підготовлена презентація за результатами виконаної роботи. Під час захисту роботи здобувач освіти демонструє відмінне розуміння теми та дає відповіді на всі поставлені питання.
5	Є незначні зауваження до виконання індивідуальної роботи. Підготовлена презентація. Під час захисту роботи здобувач освіти частково орієнтується в темі та дає відповіді не на всі поставлені питання.
4	Є зауваження до виконання індивідуальної роботи. Презентація не підготовлена. Під час захисту роботи здобувач освіти майже не орієнтується в темі та не може відповісти на поставлені питання.
3	Індивідуальна робота підготовлена, є зауваження. Без презентації. Без захисту.
1-2	Індивідуальна робота підготовлена зі значними зауваженнями, без презентації та захисту.
0	Не виконано роботу та не підготовлено презентацію за її матеріалами.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку. Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в наступному порядку (табл. 4.8).

Таблиця 4.8 – Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами й критеріями оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					Екзамен	залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	Високий (творчий)	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.			
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.			
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.			не зараховано

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Критерії оцінювання відповідно до виду робіт, передбачених для підсумкового оцінювання конкретизовані в заліковій документації, яка розглянута та затверджена на засіданні кафедри.

5. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Під час вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство» застосовуються наступні засоби оцінювання:

- диференційований залік;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- виконання завдань на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Під час вивчення курсу «Товарознавство» передбачено проведення поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль відбувається під час семінарських занять та шляхом виконання проміжної контрольної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, виступів студентів під час обговорення питань, у формі комп'ютерного тестування тощо. При цьому на одному занятті студент може отримати бали за різні види діяльності (усна відповідь, практичні навички та вміння, письмовий або комп'ютерний контроль тощо).

Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння питань, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час семінарських занять та підсумкового контролю.

Формою підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти є **диференційований залік**.

Перелік питань для поточного контролю знань

Модуль I

1. Охарактеризуйте роль, значення та мету товарознавства в ринкових умовах.
2. Дайте визначення товарознавства як науки.
3. Опишіть зв'язок товарознавства з іншими навчальними дисциплінами.
4. Охарактеризуйте зміст дисципліни товарознавство.
5. Назвіть предмет та об'єкт товарознавства.
6. Назвіть основні категорії товарознавства.
7. Опишіть основні етапи розвитку товарознавства як науки.
8. Назвіть основні завдання товарознавства як науки.
9. Що таке споживна вартість і споживні властивості товарів?
10. Чим обумовлюються споживні властивості харчових продуктів?
11. Назвіть і охарактеризуйте основні принципи товарознавства.
12. Поясніть сутність системного підходу в товарознавстві.
13. Поясніть, що таке методологія товарознавства.
14. Дайте визначення поняття «категорія».
15. Назвіть основні категорії товарознавства.
16. Дайте характеристику поняття «товар».
17. Охарактеризуйте корисність і цінність як предмет товарознавства, наведіть приклади.
18. Наведіть основні фактори, що впливають на формування споживчої вартості товарів.
19. Назвіть основні види характеристик товару?

20. Поясніть взаємозв'язок товарних характеристик з вартістю товару.
21. Визначте, хто є суб'єктами товарознавчої діяльності і на які основні групи вони поділяються.
22. Наведіть основні відмінності товарознавчої експертизи та інших видів оціночної діяльності.
23. Назвіть основні сучасні завдання товарознавства.
24. Назвіть фактори, що впливають на формування потреб споживачів.
25. Охарактеризуйте роль благ як засобів задоволення потреб споживача.
26. Назвіть типи споживачів.
27. Що таке безпека товарів?
28. Перерахуйте основні нормативні документи, що містять вимоги щодо безпеки товарів.
29. Назвіть основні законодавчі та нормативно-правові документи що забезпечують захист прав споживачів.
30. Назвіть види відповідальності за порушення прав споживачів.

Модуль II

1. Розкрийте сутність поняття «властивості товарів.»
2. Поясніть поняття «споживчі властивості товарів».
3. В чому полягає відмінність між поняттями «властивості» та «Споживні властивості» товарів?
4. Охарактеризуйте електричні властивості товарів.
5. Фізико-хімічні властивості товарів.
6. Опишіть властивості, що характеризують проникність.
7. Охарактеризуйте номенклатуру споживних властивостей.
8. Функціональні властивості товарів.
9. Опишіть властивості безпеки споживання.
10. Охарактеризуйте ергономічні властивості товарів.
11. Опишіть естетичні властивості товарів.
12. Екологічні властивості товарів.
13. В чому полягає роль споживних властивостей у маркетинговому підході до розроблення, виробництва нових товарів?
14. Дайте характеристику окремих груп показників якості.
15. Що таке середня проба і середній зразок? Яке значення має правильний їх вибір?
16. Що таке кваліметрія? Які фактори зумовили появу кваліметрії?
17. Які методи застосовуються в кваліметрії? Дайте їхню характеристику.
18. Наведіть класифікацію і характеристику інструментальних методів оцінки якості продукції.
19. Що таке експертний метод визначення якості?
20. Опишіть суть органолептичного методу аналізу.
21. Опишіть фасетний метод класифікації товарів.
22. Охарактеризуйте ієрархічний метод класифікації товарів.
23. У чому полягає мета і завдання кодування товарів.
24. Назвіть види кодування товарів.
25. Як розшифровуються штрихові коди?
26. Що таке асортимент товарів?
27. Назвіть види асортименту товарів.
28. Дайте визначення основних показників, що характеризують асортимент товарів.
29. Дайте характеристику основних принципів формування асортименту.
30. Розкрийте основні напрямки формування асортименту.

Модуль III

1. Дайте визначення поняття «інформація про товар».
2. Поясніть зміст системи інформаційного забезпечення товарів.
3. Охарактеризуйте функції, які покликана виконувати інформація про товар.
4. Охарактеризуйте способи маркування товарів.
5. Охарактеризуйте види інформаційно-супроводжувальної документації на товар.
6. Охарактеризуйте види рекламно-довідкової інформації про товар.
7. Поясніть значення терміна «ідентифікація товарів».
8. Охарактеризуйте суть поняття «фальсифікація товарів».
9. Назвіть наслідки фальсифікації товарів.
10. Опишіть методи визначення фальсифікації продовольчих товарів.
11. Які фізичні процеси відбуваються в харчових продуктах при зберіганні?
12. Опишіть вплив процесу дихання на споживчі властивості харчових продуктів.
13. Як змінюється харчова цінність продуктів під впливом гідролітичних процесів?
14. Перерахуйте мікробіологічні процеси, що можуть відбуватися в харчових продуктах під час зберігання.
15. Які зміни відбуваються в харчових продуктах під впливом хімічних процесів?
16. Що таке умови зберігання харчових продуктів?
17. Яке значення для продовольчих товарів мають тарі і пакувальні матеріали?
18. За якими ознаками класифікують тару і пакувальні матеріали?
19. На які групи поділяються товарні втрати?
20. Назвіть причини природних втрат товарів.
21. Дайте визначення поняття «усушка».
22. Якісні втрати та процеси, що їх обумовлюють.
23. Наведіть класифікацію внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на втрати товарів.
24. Перерахуйте основні вимоги до упаковки.
25. Охарактеризуйте гарантійні, граничні та прогнозовані терміни споживання товарів.

Перелік питань для підсумкового контролю знань

1. Роль, значення та мету товарознавства в ринкових умовах.
2. Предмет та об'єкт товарознавства.
3. Основні етапи розвитку товарознавства як науки.
4. Споживна вартість і споживні властивості товарів.
5. Назвіть основні категорії товарознавства.
6. Дайте характеристику поняття «товар».
7. Основні фактори, що впливають на формування споживчої вартості товарів.
8. Наведіть основні відмінності товарознавчої експертизи та інших видів оціночної діяльності.
9. Назвіть фактори, що впливають на формування потреб споживачів.
10. Охарактеризуйте роль благ як засобів задоволення потреб споживача.
11. Назвіть типи споживачів.
12. Що таке безпека товарів?
13. Перерахуйте основні нормативні документи, що містять вимоги щодо безпеки товарів.
14. Назвіть основні законодавчі та нормативно-правові документи що забезпечують захист прав споживачів.
15. Охарактеризуйте правову основу забезпечення якості та безпеки харчових продуктів та харчової сировини.
16. Назвіть види відповідальності за порушення прав споживачів.

17. В чому полягає відмінність між поняттями «властивості» та «споживні властивості» товарів?
18. В чому полягає роль споживних властивостей у маркетинговому підході до розроблення, виробництва нових товарів?
19. Дайте характеристику окремих груп показників якості.
20. Опишіть фасетний метод класифікації товарів.
21. Охарактеризуйте ієрархічний метод класифікації товарів.
22. Наведіть приклади угруповання продовольчих (непродовольчих) товарів.
23. У чому полягає мета і завдання кодування товарів.
24. Назвіть види кодування товарів.
25. Що таке асортимент товарів?
26. Дайте визначення основних показників, що характеризують асортимент товарів.
27. Дайте визначення поняття «інформація про товар».
28. Поясніть зміст системи інформаційного забезпечення товарів.
29. Охарактеризуйте функції, які покликана виконувати інформація про товар.
30. Наведіть класифікацію інформації про товар за різними ознаками.
31. Назвіть функції, які покликані виконувати товарні знаки.
32. Охарактеризуйте види інформаційно-супроводжувальної документації на товар.
33. Поясніть значення терміна «ідентифікація товарів».
34. Охарактеризуйте суть поняття «фальсифікація товарів».
35. Назвіть наслідки фальсифікації товарів.
36. Опишіть методи визначення фальсифікації продовольчих товарів.
37. Які фізичні процеси відбуваються в харчових продуктах при зберіганні?
38. Опишіть вплив процесу дихання на споживчі властивості харчових продуктів.
39. Як змінюється харчова цінність продуктів під впливом гідролітичних процесів?
40. Що таке умови зберігання харчових продуктів?
41. Яке значення для продовольчих товарів мають тарі і пакувальні матеріали?
42. За якими ознаками класифікують тару і пакувальні матеріали?
43. На які групи поділяються товарні втрати?
44. В чому полягає основне призначення упаковки?
45. Перерахуйте основні вимоги до упаковки.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Артюх Т. М., Григоренко І. В. Теоретичні основи товарознавства: навчальний посібник. Київ: НУХТ, 2018. 263 с. URL: <http://library.nuft.edu.ua/ebook/file/73.24.pdf>
2. Мельник Т. Ю. Товарознавство: підручник (для студентів економічних спеціальностей). Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с. URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/handle/123456789/7682;jsessionid=96EDDA671CB41A72C2C6AD6E1F08349C>
3. Подвірна Т. В. Опорний конспект лекцій з дисципліни «Теоретичні основи товарознавства та підприємництва» для студентів денної форми навчання за напрямком підготовки: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2019. 200 с.
4. Теоретичні основи товарознавства: опор. конспект лекцій / Мережко Н. В., Белінська С. О., Михайлова Г. М., Мостика К. В. Київ: КНТЕУ, 2019. 188 с.
5. Чорна Т.М. Теоретичні основи товарознавства: навчальний посібник. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 598 с.

Допоміжна:

6. ДСТУ 3993-2000. Товарознавство. Терміни та визначення. Чинний від 2001-01-01. Вид. офіц. Київ, 2000. 28 с. (Інформація та документація).
7. Класифікація непродовольчих товарів: монографія / А. А. Мазаракі та ін.; ред. А. А. Мазаракі; Київський національний торговельно-економічний університет. Київ: КНТЕУ, 2019. 592 с.
8. Колтунов В. А. Технологія зберігання товарів. Харчові продукти: навчальний посібник. Київ: КНТЕУ, 2020. 431 с.
9. Орлова Н. Я. Теоретичні основи товарознавства (розділ «Теоретичні основи товарознавства харчових продуктів»): опор. конспект лекцій. Київ: КНТЕУ, 2018. 166 с.
10. Осика А. А., Мостика К. В. Товарознавство. Пакувальні матеріали і тара: опорний конспект лекцій. Київ: КНТЕУ, 2019. 82 с.

Міжнародні видання:

11. Roncoroni A., Fusai G., Cummins M. Handbook of Multi-Commodity Markets and Products: Structuring, Trading and Risk Management. By Wiley, 2019. 1064 p.
12. Tamvakis M. Commodity Trade and Finance. By Informa Law from Routledge, 2020. 528 p.

Інформаційні інтернет-ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Сайт Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів. URL: <https://dpss.gov.ua/>
3. Сайт ДП «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості». URL: <http://www.ukrndnc.org.ua>
4. Сайт ДП «Укрметртестстандарт». URL: <http://ukrcsm.kiev.ua/index.php/en/>
5. Сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Сайт Торгово-промислової палати України. URL: <https://www.ucci.org.ua/>
8. Урядовий портал. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua>